

# Mrk

## Chapter 7

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

- 1    Καὶ    συνάγονται    πρὸς    αὐτὸν    οἱ    Φαρισαῖοι    καί    τινες    τῶν  
Na    wanakusanyika    kwa    yeye    -Mafarisayo    Mafarisayo    na    baadhi-ya    -waandishi  
[G2532](#)   [G4863](#)     [G4314](#)   [G0846](#)   [G3588](#)   [G5330](#)   [G2532](#)   [G5100](#)   [G3588](#)  
γραμματέων,    ἐλθόντες    ἀπὸ    Ἱεροσολύμων;  
waandishi    walikuja    kutoka    Yerusalemu  
[G1122](#)     [G2064](#)   [G0575](#)   [G2414](#)
- 2    καὶ    ἰδόντες    τινὰς    τῶν    μαθητῶν    αὐτοῦ    ὅτι    κοιναῖς  
na    walipomwona    baadhi-ya    -wanafunzi    wanafunzi    wake    kwamba    mikono-najisi  
[G2532](#)   [G3708](#)     [G5100](#)   [G3588](#)   [G3101](#)   [G0846](#)   [G3754](#)   [G2839](#)  
χερσίν,    τοῦτ'    ἔστιν    ἀνίπτοις,    ἐσθίουσιν    τοὺς    ἄρτους,  
mikono    yaani    ni    isiyooshwa    wanakula    -mikate    mikate  
[G5495](#)   [G3778](#)   [G1510](#)   [G0449](#)   [G2068](#)   [G3588](#)   [G0740](#)
- 3    οἱ    γὰρ    Φαρισαῖοι    καὶ    πάντες    οἱ    Ἰουδαῖοι,    ἐὰν  
-Mafarisayo    kwa-maana    Mafarisayo    na    Wayahudi-wote    -Wayahudi    Wayahudi    wasipo  
[G3588](#)   [G1063](#)   [G5330](#)   [G2532](#)   [G3956](#)   [G3588](#)   [G2453](#)   [G1437](#)  
μὴ    πυγμῇ    νίψονται    τὰς    χεῖρας,    οὐκ    ἐσθίουσιν,    κρατοῦντες    τὴν  
hawali    kwa-makini    waoshe    -mikono    mikono    hawali    hawali    wakishika    -mapokeo  
[G3361](#)   [G4435](#)   [G3538](#)   [G3588](#)   [G5495](#)   [G3756](#)   [G2068](#)   [G2902](#)   [G3588](#)  
παράδοσιν    τῶν    πρεσβυτέρων;  
mapokeo    ya    wazee  
[G3862](#)   [G3588](#)   [G4245](#)
- 4    καὶ    ἀπ'    ἀγορᾶς,    ἐὰν    μὴ    βαπτίσωνται    οὐκ    ἐσθίουσιν;    καὶ    ἄλλα  
na    kutoka    sokoni    wasipo    hawali    wajitawadhe    hawali    hawali    na    mengine  
[G2532](#)   [G0575](#)   [G0058](#)   [G1437](#)   [G3361](#)   [G0907](#)   [G3756](#)   [G2068](#)   [G2532](#)   [G0243](#)  
πολλά    ἔστιν    ἃ    παρέλαβον    κρατεῖν,    βαπτισμοὺς    ποτηρίων    καὶ    ξεστῶν  
mengi    yako    ambayo    wameyapokea    kushika    ubatizo    wa-vikombe    na    vyombo  
[G4183](#)   [G1510](#)   [G3739](#)   [G3880](#)   [G2902](#)   [G0909](#)   [G4221](#)   [G2532](#)   [G3582](#)  
καὶ    χαλκίων    «καὶ    κλινῶν».  
na    vyombo-vya-shaba    na    vitanda  
[G2532](#)   [G5473](#)     [G2532](#)   [G2825](#)
- 5    καὶ    ἐπερωτῶσιν    αὐτὸν    οἱ    Φαρισαῖοι    καὶ    οἱ    γραμματεῖς,  
na    wanamuuliza    yeye    -Mafarisayo    Mafarisayo    na    -waandishi    waandishi  
[G2532](#)   [G1905](#)   [G0846](#)   [G3588](#)   [G5330](#)   [G2532](#)   [G3588](#)   [G1122](#)  
Διὰ    τί    οὐ    περιπατοῦσιν    οἱ    μαθηταί    σου    κατὰ    τὴν  
Kwa-nini    nini    hawa    wanaenenda    -wanafunzi    wanafunzi    wako    kwa    -mapokeo  
[G1223](#)   [G5101](#)   [G3756](#)   [G4043](#)   [G3588](#)   [G3101](#)   [G4771](#)   [G2596](#)   [G3588](#)  
παράδοσιν    τῶν    πρεσβυτέρων,    ἀλλὰ    κοιναῖς    χερσὶν    ἐσθίουσιν    τὸν    ἄρτον;  
mapokeo    ya    wazee    bali    mikono-najisi    mikono    wanakula    -mkate    mkate  
[G3862](#)   [G3588](#)   [G4245](#)   [G0235](#)   [G2839](#)   [G5495](#)   [G2068](#)   [G3588](#)   [G0740](#)

- 6      ὁ            δὲ            εἶπεν            αὐτοῖς,    Καλῶς    ἐπροφήτευσεν    Ἡσαΐας    περὶ    ὑμῶν  
          -yeye       lakini       akawaambia    wao       Vema       alitabiri       Isaya       kuhusu       ninyi  
          [G3588](#)    [G1161](#)    [G3004](#)            [G0846](#)       [G2573](#)       [G4395](#)            [G2268](#)       [G4012](#)       [G4771](#)
- τῶν            ὑποκριτῶν,    ὡς            γέγραπται,    ὅτι            Οὗτος            ὁ            λαὸς    τοῖς  
          -wanafiki    wanafiki       kama       ilivyoandikwa    kwamba    Watu-hawa    -watu    watu    kwa-midomo  
          [G3588](#)            [G5273](#)            [G5613](#)       [G1125](#)            [G3754](#)       [G3778](#)            [G3588](#)       [G2992](#)       [G3588](#)
- χεῖλεσίν    με            τιμᾷ,                            ἡ            δὲ            καρδιά    αὐτῶν    πόρρω    ἀπέχει    ἀπ’  
          midomo    mimi       wananiheshimu    -mioyo    lakini    mioyo    yao       mbali       iko       kutoka  
          [G5491](#)       [G1473](#)       [G5091](#)                            [G3588](#)       [G1161](#)       [G2588](#)       [G0846](#)       [G4206](#)       [G0568](#)       [G0575](#)
- ἐμοῦ.  
          kwangu  
          [G1473](#)
- 7      μάτην    δὲ            σέβονται    με,    διδάσκοντες    διδασκαλίας    ἐντάλματα    ἀνθρώπων.  
          Bure       lakini       wananiabudu    mimi    wakifundisha    mafundisho    amri       za-wanadamu  
          [G3155](#)       [G1161](#)       [G4576](#)            [G1473](#)       [G1321](#)            [G1319](#)       [G1778](#)       [G0444](#)
- 8      ἀφέντες    τὴν            ἐντολὴν    τοῦ    Θεοῦ,    κρατεῖτε    τὴν            παράδοσιν    τῶν  
          Mkiacha    -amri       amri       ya       Mungu    mnashika    -mapokeo    mapokeo    ya  
          [G0863](#)       [G3588](#)       [G1785](#)       [G3588](#)       [G2316](#)       [G2902](#)       [G3588](#)       [G3862](#)       [G3588](#)
- ἀνθρώπων,    <βαπτισμοὺς    ξεστῶν            καὶ    ποτηρίων,    καὶ    ἄλλα    παρόμοια  
          wanadamu    ubatizo       wa-vyombo    na       vikombe    na       mengine    yanayofanana  
          [G0444](#)            [G0909](#)            [G3582](#)            [G2532](#)       [G4221](#)            [G2532](#)       [G0243](#)       [G3946](#)
- τοιαῦτα    πολλὰ    ποιεῖτε>.  
          kama-hayo    mengi       mnafanya  
          [G5108](#)            [G4183](#)       [G4160](#)
- 9      καὶ            ἔλεγεν            αὐτοῖς,    Καλῶς    ἀθετεῖτε    τὴν            ἐντολὴν    τοῦ    Θεοῦ,    ἵνα  
          na       aliwaambia    wao       Vema       mnaikataa    -amri       amri       ya       Mungu    ili  
          [G2532](#)       [G3004](#)            [G0846](#)       [G2573](#)       [G0114](#)       [G3588](#)       [G1785](#)       [G3588](#)       [G2316](#)       [G2443](#)
- τὴν            παράδοσιν    ὑμῶν    τηρήσετε.  
          -mapokeo    mapokeo       yenu       mshike  
          [G3588](#)            [G3862](#)            [G4771](#)       [G5083](#)
- 10     Μωϋσῆς    γὰρ            εἶπεν,    Τίμα            τὸν            πατέρα    σου    καὶ    τὴν            μητέρα  
          Musa       kwa-maana    alisema    Mheshimu    -baba    baba       yako    na       -mama    mama  
          [G3475](#)       [G1063](#)            [G3004](#)       [G5091](#)            [G3588](#)       [G3962](#)       [G4771](#)       [G2532](#)       [G3588](#)       [G3384](#)
- σου;    καί,    Ὁ            κακολογῶν    πατέρα    ἢ            μητέρα    θανάτῳ    τελευτάτῳ.  
          yako    na       Amtukanaye    amtukanaye    baba    au       mama    kwa-kifo    na-afe  
          [G4771](#)       [G2532](#)       [G3588](#)            [G2551](#)            [G3962](#)       [G2228](#)       [G3384](#)       [G2288](#)       [G5053](#)
- 11     ὑμεῖς       δὲ            λέγετε,    Ἐὰν            εἴπη            ἄνθρωπος    τῷ            πατρὶ    ἢ            τῇ  
          ninyi       lakini       mnasema    Mtu       akimwambia    mtu       -baba    baba       au       -mama  
          [G4771](#)       [G1161](#)       [G3004](#)       [G1437](#)       [G3004](#)            [G0444](#)       [G3588](#)       [G3962](#)       [G2228](#)       [G3588](#)
- μητρί,    Κορβᾶν,    ὃ            ἐστίν,    Δῶρον,    ὃ            ἐὰν                            ἐξ            ἐμοῦ    ὠφεληθῆς--  
          mama    Korbani    yaani       ni       Sadaka    lolote    utakalofaidika    kutoka    kwangu    nalo  
          [G3384](#)       [G2878](#)       [G3739](#)       [G1510](#)       [G1435](#)       [G3739](#)       [G1437](#)            [G1537](#)       [G1473](#)       [G5623](#)
- 12     οὐκέτι    ἀφίετε            αὐτὸν    οὐδὲν    ποιῆσαι    τῷ            πατρὶ    ἢ            τῇ            μητρί,  
          tena       hamruhusu    yeye       chochote    kumfanyia    -baba    baba       au       -mama    mama  
          [G3765](#)       [G0863](#)            [G0846](#)       [G3762](#)       [G4160](#)            [G3588](#)       [G3962](#)       [G2228](#)       [G3588](#)       [G3384](#)

- 13 ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἣ  
mkibatilisha -neno neno la Mungu kwa-marokeo marokeo yenu ambayo  
[G0208](#) [G3588](#) [G3056](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3588](#) [G3862](#) [G4771](#) [G3739](#)
- παρεδώκατε. καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.  
mliyorokea na yanayofanana kama-hayo mengi mnafanya  
[G3860](#) [G2532](#) [G3946](#) [G5108](#) [G4183](#) [G4160](#)
- 14 Καὶ προσκαλεσάμενος πάλιν τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀκούσατέ μου,  
Na akiwaita tena -umati umati aliwaambia wao Nisikieni mimi  
[G2532](#) [G4341](#) [G3825](#) [G3588](#) [G3793](#) [G3004](#) [G0846](#) [G0191](#) [G1473](#)
- πάντες, καὶ σύνετε:  
ninyi-nyote na mfahamu  
[G3956](#) [G2532](#) [G4920](#)
- 15 οὐδέν ἐστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν, ὃ  
Hakuna-kitu kipo nje-ya -mtu mtu kinachoringia ndani yake ambacho  
[G3762](#) [G1510](#) [G1855](#) [G3588](#) [G0444](#) [G1531](#) [G1519](#) [G0846](#) [G3739](#)
- δύναται κοινῶσαι αὐτόν; ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά,  
kinaweza kumnajisi yeye bali -vitu kutoka-ndani ya mtu vinavyotoka  
[G1410](#) [G2840](#) [G0846](#) [G0235](#) [G3588](#) [G1537](#) [G3588](#) [G0444](#) [G1607](#)
- ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον.  
ni -vitu vinavyomnajisi -mtu mtu  
[G1510](#) [G3588](#) [G2840](#) [G3588](#) [G0444](#)
- 16 <Εἷ τις ἔχει ὧτα ἀκούειν, ἀκούέτω>.  
Mwenye yeyote ana masikio ya-kusikia na-asikie  
[G1487](#) [G5100](#) [G2192](#) [G3775](#) [G0191](#) [G0191](#)
- 17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων  
Na alipoingia aliingia katika nyumba kutoka-kwa -umati umati walimuuliza  
[G2532](#) [G3753](#) [G1525](#) [G1519](#) [G3624](#) [G0575](#) [G3588](#) [G3793](#) [G1905](#)
- αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν παραβολήν.  
yeye -wanafunzi wanafunzi wake -mfano mfano  
[G0846](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G3588](#) [G3850](#)
- 18 καὶ λέγει αὐτοῖς, Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε? οὐ νοεῖτε  
na anawaambia wao Hivyo na ninyi msioelewa mko Ham elewi  
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3779](#) [G2532](#) [G4771](#) [G0801](#) [G1510](#) [G3756](#) [G3539](#)
- ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον,  
kwamba kila-kitu -kinachoringia kutoka-nje kinachoringia ndani-ya -mtu mtu  
[G3754](#) [G3956](#) [G3588](#) [G1855](#) [G1531](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0444](#)
- οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι?  
hakiwezi hawezi yeye kumnajisi  
[G3756](#) [G1410](#) [G0846](#) [G2840](#)

- 19 ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς  
 kwa-sababu hakiingii hakiingii yake ndani-ya -moyo moyo bali ndani-ya  
[G3754](#) [G3756](#) [G1531](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2588](#) [G0235](#) [G1519](#)
- τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται. καθαρίζων  
 -tumbo tumbo na ndani-ya -choo choo kinatoka Kwa-hivyo-kutakasa  
[G3588](#) [G2836](#) [G2532](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0856](#) [G1607](#) [G2511](#)
- πάντα τὰ βρώματα.  
 vyakula-vyote -vyakula vyakula  
[G3956](#) [G3588](#) [G1033](#)
- 20 ἔλεγεν δὲ, ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον,  
 alisema lakini kwamba -Kinachotoka kutoka-ndani ya mtu kinachotoka  
[G3004](#) [G1161](#) [G3754](#) [G3588](#) [G1537](#) [G3588](#) [G0444](#) [G1607](#)
- ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.  
 hicho kinanajisi -mtu mtu  
[G1565](#) [G2840](#) [G3588](#) [G0444](#)
- 21 ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ  
 Kutoka-ndani kwa-maana kutoka -moyo moyo wa wanadamu -mawazo  
[G2081](#) [G1063](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2588](#) [G3588](#) [G0444](#) [G3588](#)
- διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, πορνεῖαι, κλοπαί, φόνοι, μοιχεῖαι,  
 mawazo -mabaya mabaya yanatoka uasherati wizi mauaji uzinzi  
[G1261](#) [G3588](#) [G2556](#) [G1607](#) [G4202](#) [G2829](#) [G5408](#) [G3430](#)
- 22 πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμοὶς, πονηρός, βλασφημία,  
 tamaa uonu udanganyifu ufisadi jicho baya matukano  
[G4124](#) [G4189](#) [G1388](#) [G0766](#) [G3788](#) [G4190](#) [G0988](#)
- ὑπερηφανία, ἀφροσύνη.  
 kiburi urumbavu  
[G5243](#) [G0877](#)
- 23 πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν  
 hivi-vyote hivi -mabaya mabaya kutoka-ndani vinatoka na vinamnjisi -mtu  
[G3956](#) [G3778](#) [G3588](#) [G4190](#) [G2081](#) [G1607](#) [G2532](#) [G2840](#) [G3588](#)
- ἄνθρωπον.  
 mtu  
[G0444](#)
- 24 Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς, ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὅρια Τύρου (καὶ Σιδῶνος).  
 Kutoka-huko na akiondoka akaenda katika -mipaka mipaka ya-Tiro na Sidoni  
[G1564](#) [G1161](#) [G0450](#) [G0565](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3725](#) [G5184](#) [G2532](#) [G4605](#)
- Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν, οὐδένα ἤθελεν γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνήθη  
 Na akaingia katika nyumba hakutaka hakutaka ajulikane na hakuweza hakuweza  
[G2532](#) [G1525](#) [G1519](#) [G3614](#) [G3762](#) [G2309](#) [G1097](#) [G2532](#) [G3756](#) [G1410](#)
- λαθεῖν.  
 kujificha  
[G2990](#)

- 25 ἀλλ' εὐθὺς ἀκούσασα γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἥς εἶχεν  
 bali mara mwanamke-aliposikia mwanamke kuhusu yeye ambaye alikuwa-naye  
[G0235](#) [G2112](#) [G0191](#) [G1135](#) [G4012](#) [G0846](#) [G3739](#) [G2192](#)
- τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα, προσέπεσεν πρὸς  
 -binti binti-yake-mdogo yake roho mchafu alikuja akaanguka miguuni  
[G3588](#) [G2365](#) [G0846](#) [G4151](#) [G0169](#) [G2064](#) [G4363](#) [G4314](#)
- τοὺς πόδας αὐτοῦ,  
 -miguu miguu yake  
[G3588](#) [G4228](#) [G0846](#)
- 26 ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα τῷ γένει, καὶ  
 -mwanamke lakini mwanamke alikuwa Mgiriki Msirofoinike kwa kabila na  
[G3588](#) [G1161](#) [G1135](#) [G1510](#) [G1674](#) [G4949](#) [G3588](#) [G1085](#) [G2532](#)
- ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς.  
 alimwomba yeye ili -pepo pepo amtoe kutoka-kwa -binti binti yake  
[G2065](#) [G0846](#) [G2443](#) [G3588](#) [G1140](#) [G1544](#) [G1537](#) [G3588](#) [G2364](#) [G0846](#)
- 27 καὶ ἔλεγεν αὐτῇ, Ὑφεῖς πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα; οὐ  
 na akamwambia yeye Waache kwanza washibe -watoto watoto si  
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G0863](#) [G4412](#) [G5526](#) [G3588](#) [G5043](#) [G3756](#)
- γάρ ἐστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ τοῖς  
 kwa-maana ni vyema kuchukua -mkate mkate wa watoto na kwa  
[G1063](#) [G1510](#) [G2570](#) [G2983](#) [G3588](#) [G0740](#) [G3588](#) [G5043](#) [G2532](#) [G3588](#)
- κυναρίοις βαλεῖν.  
 mbwa-wadogo kuwatupia  
[G2952](#) [G0906](#)
- 28 ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ, Ὁ Ναὶ, Κύριε; καὶ τὰ  
 -yeye lakini akajibu na akamwambia yeye Ndiyo Bwana lakini -mbwa-wadogo  
[G3588](#) [G1161](#) [G0611](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3483](#) [G2962](#) [G2532](#) [G3588](#)
- κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν  
 mbwa-wadogo chini-ya -meza meza wanakula kutoka -makombo makombo ya  
[G2952](#) [G5270](#) [G3588](#) [G5132](#) [G2068](#) [G0575](#) [G3588](#) [G5589](#) [G3588](#)
- παιδίων.  
 watoto  
[G3813](#)
- 29 καὶ εἶπεν αὐτῇ, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον, ὕπαγε; ἐξελήλυθεν  
 na akamwambia yeye Kwa-sababu-ya hilo -neno neno nenda ametoka  
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G1223](#) [G3778](#) [G3588](#) [G3056](#) [G5217](#) [G1831](#)
- ἐκ τῆς θυγατρὸς σου τὸ δαιμόνιον.  
 kutoka-kwa -binti binti yako -pepo pepo  
[G1537](#) [G3588](#) [G2364](#) [G4771](#) [G3588](#) [G1140](#)
- 30 καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὔρεν τὸ παιδίον  
 na akaenda katika -nyumba nyumba yake akamkuta -mtoto mtoto  
[G2532](#) [G0565](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3624](#) [G0846](#) [G2147](#) [G3588](#) [G3813](#)
- βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην, καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.  
 amelala juu-ya -kitanda kitanda na -pepo pepo ametoka  
[G0906](#) [G1909](#) [G3588](#) [G2825](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1140](#) [G1831](#)

- 31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὀρίων Τύρου, ἦλθεν διὰ Σιδῶνος,  
Na tena akitoka kutoka –mipaka mipaka ya–Tiro alikuja kupitia Sidoni  
[G2532](#) [G3825](#) [G1831](#) [G1537](#) [G3588](#) [G3725](#) [G5184](#) [G2064](#) [G1223](#) [G4605](#)
- εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὀρίων  
kwenda –bahari bahari ya Galilaya katikati–ya katikati –mipaka mipaka  
[G1519](#) [G3588](#) [G2281](#) [G3588](#) [G1056](#) [G0303](#) [G3319](#) [G3588](#) [G3725](#)
- Δεκαπόλεως,  
ya–Dekapoli  
[G1179](#)
- 32 Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα  
Na wanamleta kwake kiziwi na kigugumizi na wanamsihi yeye ili  
[G2532](#) [G5342](#) [G0846](#) [G2974](#) [G2532](#) [G3424](#) [G2532](#) [G3870](#) [G0846](#) [G2443](#)
- ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα.  
amweeke yeye –mkono mkono  
[G2007](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5495](#)
- 33 καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ’ ἰδίαν, ἔβαλεν  
na akimchukua yeye kutoka–kwa –umati umati faraghani faraghani akaweka  
[G2532](#) [G0618](#) [G0846](#) [G0575](#) [G3588](#) [G3793](#) [G2596](#) [G2398](#) [G0906](#)
- τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας, ἦψατο  
–vidole vidole vyake katika –masikio masikio yake na akitema–mate akagusa  
[G3588](#) [G1147](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3775](#) [G0846](#) [G2532](#) [G4429](#) [G0680](#)
- τῆς γλώσσης αὐτοῦ,  
–ulimi ulimi wake  
[G3588](#) [G1100](#) [G0846](#)
- 34 καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει  
na akitazama–juu kwenda –mbingu mbingu akapiga–mshindo na akamwambia  
[G2532](#) [G0308](#) [G1519](#) [G3588](#) [G3772](#) [G4727](#) [G2532](#) [G3004](#)
- αὐτῷ, Ἐφφαθά, ὃ ἐστίν, Διανοίχθητι.  
yeye Efatha yaani ni Funguka  
[G0846](#) [G2188](#) [G3739](#) [G1510](#) [G1272](#)
- 35 καὶ «ἠνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ» εὐθύς ἐλύθη ὁ  
na yakafunguka yake –masikio masikio na mara ukafunguliwa –kifungo  
[G2532](#) [G0455](#) [G0846](#) [G3588](#) [G0189](#) [G2532](#) [G2112](#) [G3089](#) [G3588](#)
- δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.  
kifungo cha ulimi wake na akasema vizuri  
[G1199](#) [G3588](#) [G1100](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2980](#) [G3723](#)
- 36 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν. ὅσον δὲ αὐτοῖς  
na aliwaagiza wao ili mtu–yeyote wasimwambie Zaidi lakini wao  
[G2532](#) [G1291](#) [G0846](#) [G2443](#) [G3367](#) [G3004](#) [G3745](#) [G1161](#) [G0846](#)
- διεστέλλετο αὐτοῖς, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον.  
aliwaagiza wao–wenyewe zaidi sana–zaidi walihubiri  
[G1291](#) [G0846](#) [G3123](#) [G4053](#) [G2784](#)

|    |                                          |                                                            |                                                         |                                                |                                        |                                            |                                                 |                                            |
|----|------------------------------------------|------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| 37 | καὶ<br>na<br><a href="#">G2532</a>       | ὑπερπερισσῶς<br>kurita-kiasi-sana<br><a href="#">G5249</a> | ἐξεπλήρουντο,<br>walishangazwa<br><a href="#">G1605</a> | λέγοντες,<br>wakisema<br><a href="#">G3004</a> | Καλῶς<br>Vema<br><a href="#">G2573</a> | πάντα<br>yote<br><a href="#">G3956</a>     | πεποίηκεν:<br>amefanya<br><a href="#">G4160</a> | καὶ<br>na<br><a href="#">G2532</a>         |
|    | τοὺς<br>-viziwi<br><a href="#">G3588</a> | κωφοὺς<br>viziwi<br><a href="#">G2974</a>                  | ποιεῖ<br>anawafanya<br><a href="#">G4160</a>            | ἀκούειν,<br>kusikia<br><a href="#">G0191</a>   | καὶ<br>na<br><a href="#">G2532</a>     | [τοὺς]<br>-wabubu<br><a href="#">G3588</a> | ἀλάλους<br>wabubu<br><a href="#">G0216</a>      | λαλεῖν.<br>kusema<br><a href="#">G2980</a> |